

MATERIAALINÄYTTEENOTTO

LAIMENNOS- JA SUORAVILJELYNÄYTTEET

Valitse näytteenottoa varten vaurioituneimmalta näyttävä tai rakenteen sellainen kohta, jossa vaurioitumisen todennäköisyys on suurin. Vaurioitunein kohta on yleensä lähellä oletettua kosteuslähdettä. Mikrobikasvu rakennusmateriaaleissa ei ole aina tasaista, eikä vaurioituneinta kohtaa ole aina nähtävissä ja vaurioituneimmalta näyttävässä kohdassa ei välttämättä ole enää aktiivista kasvua. Sen vuoksi on usein kannattavaa ottaa enemmän kuin yksi näyte, jotta mahdollisen vaurion laajuudesta saadaan kattavampi kuva. Mikrobit voivat elää mm. puussa, tapetissa, tasotteissa, betonissa ja lasivillassa. Kerää yhteen näytteeseen mielellään vain yhtä materiaalia, jotta saadaan selville missä materiaalissa mikrobikasvusto on.

Tarvikkeet:

Työvälineitä: puukko, pinsetit, varrellinen jousinostin ("pirunkoura") yms.

Käsipyyhepaperia

Puhtaita suojahansikkaita

Puhtaita käyttämättömiä muovipusseja, esim. minigrip-pusseja

Tussi näytepussin merkintään

Analyysipyyntölomake

Näytteenotto:

Näytteenotossa on käytettävä suojakäsineitä ja apuna käytettävät välineet, esim. puukko, pinsetit tai poranterä tulee desinfioida aina ennen jokaisen näytteen ottoa. Tämän voi tehdä 70 % etanolilla tai isopropanolilla tai pesemällä ne huolellisesti kuumassa vedessä astianpesuaineella. Välineet voi pyyhkiä ja kuivata puhtaalla talouspaperilla.

Näyte otetaan puhtaaseen, käyttämättömään ja suljettavaan muovipussiin, esim. pakastepussiin. Näytteet siirretään muovipussiin sormin koskematta. Jokainen näyte otetaan omaan pussiinsa ja pussi suljetaan huolellisesti. Näytettä otettaessa on huomioitava, että mikrobit kasvavat materiaalin pinnalla, joten näyte otetaan 0,5-1cm paksuudelta pinnasta tai materiaalista irrotetaan vain vaurioitunut osa, esim. kipsilevyn pahviosa. Näyte voi olla useammassa osassa, mutta näytemäärän tulisi olla n. 10cm x 10cm tai kevyttä materiaalia, kuten villaa, styroksia, lastua, tms. on hyvä olla noin 1 dl. Villaa tai vastaavaa voi ottaa suoraan muovipussiin kääntämällä sen nurin käteen ja ottamalla sitten sopivan määrän muovipussin suojaamalla kädellä. Lopuksi pussi käännetään oikeinpäin jolloin näyte jää pussin sisään. Monia materiaaleja voi esimerkiksi vuolla tai lohkaista puukolla. Betonista tai tiilestä voi esim. puukon avulla lohkaista palasen.

Näytepussiin merkitään näytteen numero. Näytteen tiedot merkitään analyysipyyntölomakkeelle, esimerkiksi seuraavasti:

Nro 1. Olohuone, tapettia seinästä.

Nro 2. Makuuhuoneen seinä, **märkää** villaa. (->tärkeää merkitä, jos näytemateriaali on märkää!)

Analyysipyyntölomake tulee täyttää huolellisesti. Myös mahdolliset aistinvaraiset havainnot kannattaa kirjata ylös. Näytteet tulee toimittaa viipymättä laboratorioon, jotta tulosten luotettavuudesta voidaan varmistua. Kosteat/märät materiaalinäytteet tulee olla laboratorioissa käsiteltävänä viimeistään näytteenotosta seuraavana päivänä ja kuivat materiaalinäytteet 3 vuorokauden sisällä. Säilytetyt näytteet jääkaapissa, sillä lämpimässä bakteerit lisääntyvät.